

‘Europa: woelig en toch stabiel’

Jan van der Harst over de staat van de Europese Unie

De Europese Unie maakte een woelig jaar door. Maar we moeten oppassen de conflicten binnen de Unie niet al te zeer te vergroten.

Jan van der Harst, hoogleraar Europese Integratie aan de Rijksuniversiteit Groningen, maakt aan het slot van 2021 de staat van de Europese Unie op.

Het was een jaar vol spanningen: over de rechtsstaat, over het klimaat, over corona. Terwijl de conflicten met Oost-Europa zich opstapelden, wierpen verkiezingen in kernlanden als Duitsland en Frankrijk de schaduwen vooruit. Angela Merkel, een verbindende factor, viel weg.

‘Wie de Europese media op de voet volgt, krijgt wel eens de indruk dat de Europese integratie op haar achterste benen loopt en de EU spoedig zal imploderen’, signaleert Van der Harst. ‘Dit doet onrecht aan de stabiele bestuurslaag die er in de afgelopen zeventig jaar op transnationaal niveau is ontstaan.’

[Lees verder >](#)

Beeld van Europa

Zo kent iedereen Europa: als een clubje landen dat steeds met zichzelf in gevecht is. Soms lijkt de Europese Unie synoniem met een onafgebroken, onophoudelijke serie interne conflicten. Als het niet over geld gaat, dan wel over migratie. De aanpak van de klimaatcrisis gaat al evenmin gladjes, om nog maar te zwijgen van corona. Het hoort erbij, zeggen sommigen berustend. Anderen denken dat die zwakte de kracht van de Unie is: al worstelend kom je verder. Voor politieke tekenaars is het al jarenlang een dankbaar onderwerp. Eentje uit een lange reeks: oorspronkelijk gepubliceerd op de blog *Medium*.

‘Uitdagingen genoeg...’

Column

Aalt Willem Heringa

Hoogleraar staatsrecht aan de Universiteit Maastricht

‘...Uitdagingen genoeg, maar die zijn er ook wel altijd geweest. In feite is de geschiedenis van het EU-project nog maar kort. Pas 70 jaar geleden, in 1952, trad het EGKS-Verdrag (de voorloper van de huidige EU) in werking. Daarna zijn er regelmatig

uitbreidingen van de EU geweest. En zijn er verdragswijzigingen geweest die hebben geleid tot wat de EU nu is. Maar wie of wat een regionaal machtsblok met waardengemeenschap wil zijn, moet niet gek opkijken als anderen die positie willen testen en aantasten. En dat komt van binnenuit en van buitenaf...'

[Lees de column >](#)

Tussenbalans: Europees Parlement

Tussenbalansen EU

Het Parlement sloot het jaar, halverwege de zittingsperiode, af met een rituele dans over posten en posities. Maar kan ook terugzien op belangrijke wapenfeiten.

[Lees verder >](#)

Tussenbalans: Europese Raad

De Europese Raad van regeringsleiders maakt zich op voor een machtsspel te midden van enkele grote uitdagingen.

[Lees verder >](#)

Tussenbalans: Europese Commissie

Nieuw elan? De Commissie onder aanvoering van Ursula Von der Leyen is halverwege, maar nog niet erg overtuigend.

[Lees verder >](#)

Tussenbalans: Frans Timmermans

De Nederlandse Eurocommissaris is voortvarend van start gegaan, maar hij heeft nog zeker vijf hordes te nemen.

[Lees verder >](#)

Agenda

7 februari 2022, Den Haag

[Actualiteitendebat februari](#)

Democratie in Debat

7 maart 2022, Den Haag

[Actualiteitendebat maart](#)

Democratie in Debat

[> Uitgebreide agenda](#)

Europese Kroniek

Artikelen

Hoop, onzekerheid en crisis - een terugblik op een opnieuw veelbewogen jaar voor Europa.

[> Lees verder](#)

Europees voorzitterschap

Frankrijk wil als nieuwe voorzitter een 'machtig Europa, volledig soeverein, vrij om zijn eigen keuzes te maken en meester van zijn eigen lot.'

[> Lees verder](#)

Europees buitenland

Het buitenlands beleid van de Europese Unie - oftewel: Puber Brussel in de grote, boze buitenwereld.

> [Lees verder](#)

Europese parlementen

Zolang nationale parlementen binnen de Europese Unie niet beter samenwerken, is een Haags telefoontje naar het Europese Parlement de beste weg.

> [Lees verder](#)

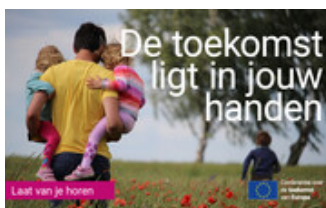
Europees Nederland

Europa, best leuk! Over een voorzichtige trendbreuk in het coalitieakkoord voor Rutte IV.

> [Lees verder](#)

Europese toekomst

Is het initiatief voor een Conferentie over de Toekomst van Europa het zoveelste sympathieke, maar vrijblijvende project om de EU te democratiseren?

> [Lees verder](#)

'Maar als ik terugblik op het afgelopen jaar, als ik kijk naar de staat van de Unie vandaag, dan zie ik in alles wat we doen een sterke ziel.'

Ursula von der Leyen, voorzitter van de Europese Commissie, in de State of the Union [15 september].

Thema's Europese Jaren

2012: Jaar van actief ouder worden
2013: Jaar van de Burger
2015: Jaar voor Ontwikkeling
2018: Jaar voor Cultureel Erfgoed
2021: Jaar van de Spoorwegen
2022: Jaar van de Jeugd

Gemiddelde staatsschuld Eurolanden

2015: 90.8%
2016: 90.0%
2017: 87.5%
2018: 85.5%
2019: 83.6%
2020: 97.3%

Colofon

De Hofvijver is een uitgave van het Montesquieu Instituut en zijn partners. [Lees verder >](#)

[> Eerder verschenen nummers](#)

[> Contact met de redactie](#)

Parlement.com

[Kiezers](#)
[Partijen](#)
[Tweede Kamer](#)
[Eerste Kamer](#)
[Regering](#)
[Europa](#)

Europa-Nu.nl

[EU en Nederland](#)
[Actuele thema's](#)
[Organisaties en lidstaten](#)
[Europees beleid](#)
[EU in de wereld](#)
[Hoe werkt de EU?](#)

Montesquieu- Instituut.nl

[Het instituut](#)
[Onderzoek](#)
[Onderwijs](#)
[Activiteiten](#)
[Publicaties](#)
[Europa](#)